

Svenska
kyrkan

Stockholms
stift

ÅRSREDOVISNING
PRÄSTLÖNETILLGÅNGAR
I STOCKHOLMS STIFT

2024

Innehåll

Förvaltningsberättelse	3
Bakgrund	3
Väsentliga händelser under 2024	8
Förslag till vinstdisposition och utdelning	15
Flerårsöversikt	16
Resultaträkning	17
Balansräkning	18
Eget kapital	19
Kassaflödesanalys	20
Noter	21
Stiftsstyrelsens underskrifter	27
Revisionsberättelse	28
Fastighetsförteckning	30

FOTO OMSLAG: ADELA COSTELLO

FOTO: SID, 5, 6, 8, 17, 20, 26 ADELA COSTELLO

Årsredovisning 2024

Stiftsstyrelsen avger härmed årsredovisning för Prästlönetillgångar i Stockholms stift (Prästlönetillgångar), organisationsnummer 802408-9818, med säte i Stockholm för år 2024.

Förvaltningsberättelse

Bakgrund de stiftsvisa prästlönetillgångarna

De av Svenska kyrkan förvaltade prästlönetillgångarna har sitt ursprung i fastigheter som donerades till kyrkan för att avkastningen skulle användas till att avlöna församlingarnas präster. Numera går hälften av avkastningen till det inomkyrkliga utjämningsystemet och den andra hälften direkt till de församlingar som ursprungligen fick donationen.

Det stora flertalet av fastigheterna i prästlönetillgångarna härstammar från medeltiden. När prästlönefastigheter säljs övergår de till en annan form av prästlönetillgång, de så kallade prästlönefonderna. Detta tillgångsslag är således medel från försäljning av prästlönefastigheter. Prästlönetillgångarna består av antingen prästlönefastigheter eller prästlönefonder.

Självständiga stiftseliknande rättssubjekt

Prästlönetillgångarna har genom århundraden setts som självägande stiftseliknande rättssubjekt. I samband med relationsändringen kyrka-stat år 2000 bestämdes i lag att prästlönetillgångarna ska förvaltas som självständiga rättssubjekt. Prästlönefastigheter och prästlönefonder ska ägas av dessa rättssubjekt. Likaså har i lag klarlagts att prästlönetillgångarna ska förvaltas av Svenska kyrkan med ändamål att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. Endast avkastningen får användas för ändamålet.

Svenska kyrkan har i kyrkoordningen delegerat sitt förvaltaruppdrag till stiftet. Sedan 1 januari 2010 har stiftsstyrelsen i Stockholms stift uppdraget från stiftsfullmäktige att ta hand om den ekonomiska förvaltningen och att förvalta stiftets prästlönetillgångar. Stiftsstyrelsen har med angivna begränsningar delegerat uppgiften till egendomsutskottet. Enligt kyrkoordningen ska prästlönetillgångarna förvaltas så effektivt som möjligt och på ett sådant sätt att de ger bästa möjliga uthålliga totalavkastning. Tillgångarna ska också förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar.

Prästlönetillgångarna är till sin karaktär snarlika avkastningsstiftelser. Stiftelselagen är dock inte tillämplig. Att endast avkastningen får användas för ändamålet ska garantera att den förmögenhet prästlönetillgångarna utgör inte äventyras. Kapitalvärdesskyddet för prästlönefonden kommer till uttryck i kyrkoordningens krav på årlig värdesäkring. Prästlönefastighetskapitalet är i sig värdesäkrat utifrån antagandet att fastighetspriserna över tid följer den allmänna kostnadsutvecklingen.

Gemensam bokföring för prästlönetillgångarna

Prästlönetillgångarna består av flera tusen självständiga rättssubjekt (varje donation är ett eget subjekt) spridda över hela Sverige. Bokföringsskyldighet i lag följer som regel den enskilda juridiska personen. För att kunna hantera bokföringsskyldigheten för prästlönetillgångarna finns i 4 kap. 5 § bokföringslagen en bestämmelse som säger att prästlönetillgångarna får ha gemensam bokföring, om de förvaltas tillsammans.

Skattskyldighet för prästlönetillgångarna

Den verksamhet som bedrivs kring de stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna har enligt lag (1999:290) varit frikallad från skattskyldighet för inkomst och förmögenhet vid 2001–2010 års taxeringar. Sedan räkenskapsår 2010 och taxeringsår 2011 föreligger skattskyldighet för verksamheten. Enhetliga bestämmelser om allmännyttiga ändamål gäller från och med år 2014 för stiftelser, ideella föreningar och registrerade trossamfund. I kretsen av allmännyttiga ändamål ingår även religiös verksamhet, de reglerna påverkar gynnsamt prästlönetillgångarnas skattesituation från och med inkomståret 2014. Detta innebär att prästlönetillgångarna inte längre är skattskyldiga för kapitalinkomster. Kapitalförluster blir i enlighet med detta inte heller längre avdragsgilla.

Vid upprättandet av inkomstdeklaration hämtas vägledning från de ställningstaganden som Skatteverket uttryckt i dialoger med Svenska kyrkan, innebärande bland annat följande:

- beskattning sker enligt skattereglerna för stiftelser
- prästlönetillgångarna jämföras med stiftelser i all skattelagstiftning där inget annat anges
- de 13 stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna anses var och en utgöra ett eget skattesubjekt
- skattemässiga anskaffningsvärden, avskrivningsunderlag och underlag för skogsavdrag är de marknadsvärden som fastställdes 2010-01-01.

Kyrkostyrelsen har, sedan prästlönetillgångarna blev skattskyldiga år 2010, samordnat den stiftsvisa deklarationshanteringen. Motivet till detta är att säkerställa att alla viktiga frågor hanteras korrekt och likartat.

Högsta förvaltningsdomstolen har i en dom i februari 2021 fastställt att tillhandahållandet av tjänster mellan inomkyrkliga enheter inte utgör näringsverksamhet. Prästlönetillgångarna omfattas inte av denna dom eftersom de inte är en del av trossamfundet.

Äganderätten till prästlönetillgångarna

I utredningar inför relationsändringen kyrka-stat år 2000 fanns tre alternativ för den framtida dispositionen av prästlönetillgångarna. Ett lagstiftningsalternativ, vilket nu gäller, ett stiftelsealternativ där förslaget var att egendomen skulle samlas i en enda stiftelse med Svenska kyrkan som förvaltare. Det tredje alternativet var att all äganderätt till egendomen skulle övergå till Svenska kyrkan. Remissinstanserna var, i ungefär samma grad, positiva till alternativ ett och tre.

År 2011 vände sig kyrkostyrelsen till Regeringskansliet med en begäran att den egendomsmassa som prästlönetillgångarna utgör skulle överföras till trossamfundet Svenska kyrkan med äganderätt och att ägandefrågan därmed skulle vara avgjord. Kyrkostyrelsen har allt sedan 2011 återkommande tagit upp frågan och löften om utredningar har erhållits men regeringsskifte samt andra mer akuta frågor har gjort ärendet vilande hos Regeringskansliet. Det är dock Svenska kyrkans uttryckliga mening att prästlönetillgångarnas civilrättsliga status snarast behöver få en

lösning. Den pågående processen kring ägarfrågan bör bevakas och beaktas också utifrån ett redovisningsperspektiv. Om en lagstiftningsändring blir föreslagen påverkas förutsättningarna för de stiftsvisa prästlönetillgångarna med avseende på bland annat fortlevnadsprincipen, som är en av de grundläggande förutsättningarna i K3:s regelverk (not 1).

EGENDOMSUTSKOTTET

Stiftsstyrelsen i Stockholms stift har uppdraget från stiftsfullmäktige att ansvara för den ekonomiska förvaltningen och att förvalta Prästlönetillgångar. Stiftsstyrelsen har med angivna begränsningar delegerat uppgiften till egendomsutskottet. Egendomsutskottet har haft åtta möten under året. Vid ett möte medverkade en konsult som undersökt möjligheten att anlägga solcellsparker på Prästlönetillgångars fastigheter. Vid ett annat informerade STEF:s verksamhetsledare (Stiftens egendomsförvaltningarnas förening) om medverkan vid IUFRO-konferensen, se avsnittet Skoglig verksamhet. Lannebos kund- och hållbarhetsansvariga deltog på ett möte där de informerade dels om Öhmans köp av Lannebo, dels om förvaltningen av Prästlönetillgångars kapital. Sista mötet på våren genomfördes som en exkursion till Ornö, Haninge kommun. Utskottet tittade på tomtmark för eventuell försäljning. Efter en guidad tur av i Ornö kyrka, som blev klar 1886 efter den tidigare brunnit ned, hölls sammanträdet i kyrkan.

Från och med mötet i augusti signeras egendomsutskottets protokoll digitalt.

Egendomsförvaltningarnas samarbetsorgan – ENSO

Stiftens egendomsnämnder och egendomsutskott samverkar genom ENSO. I ENSO representeras varje stifts egendomsförvaltning av sin ordförande i nämnden/utskottet och egendomschef eller motsvarande tjänsteperson. Fokus under året har legat på skogsutredningen. Representanter för ENSO medverkade vid utredarens rundabordssamtal.

ENSO anordnade en energikonferens i februari 2024 för förtroendevalda i egendomsnämnder och egendomsutskott samt tjänstepersoner. Föreläsningar och kortare workshops varvades under två dagar. Bland annat gav *Drivkraft* en föreläsning om solenergi. Energimyndigheten informerade om framtiden för energimarknaden och *Svebio* om biobränslenas betydelse för Sveriges energiförsörjning. Prästlönetillgångarnas satsningar på förnybar energi och framtida gemensamma finansieringslösningar diskuterades också liksom kommande steg.

FRAMTIDA UTVECKLING

För framtida utdelningar är Prästlönetillgångar beroende av avkastningen från prästlönefonden som den största intäktskällan. Med fortsatt osäkerhet i omvärlden som kan påverka börsmarknaden finns risken att avkastningen blir lägre kommande år. Vinster från fastighetsförsäljningar är inte utdelningsbara direkt utan läggs till fonden och ger där avkastning som i sin tur är utdelningsbar.

En del av tomträtterna i Hagalund, Solna, som Prästlönetillgångar sålde till Humlegården 2017, ingår nu i en detaljplan som vann laga kraft i oktober 2024. Detaljplanen är ett första steg i en utveckling av hela arbetsplatsområdet. Planen möjliggör cirka 350 lägenheter och cirka 20 000 kvm kontor samt en förskola. En station på tunnelbanans gröna linje, förlängning mot Arenastaden, kommer att ligga i planområdet.

TILLSTÅNDS- ELLER ANMÄLNINGSPLIKTIG VERKSAMHET ENLIGT MILJÖBALKEN

Prästlönetillgångar bedriver inte någon, enligt miljöbalken, tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet. Lagen om hållbarhetsredovisning från 2017 ersattes i maj 2024 av ett nytt direktiv; Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) och en standard (ESRS) om hur hållbarhetsredovisningen ska upprättas. Verksamheten är inte så omfattande att en obligatorisk hållbarhetsrapportering i årsredovisningen behöver upprättas enligt CSRD-direktivet. Ingen av Svenska kyrkans enheter omfattas av lagstiftningen idag, eftersom lagen endast gäller aktiebolag eller om en ideell aktör har omfattande verksamhet i bolagiserad form.

Kööhögen i Vallentuna kommun är en kungshög som har varit övervuxen med träd och sly. Under vårvintern 2024 har högen röjts genom Prästlönetillgångar försorg.

Miljö

Prästlönetillgångar i Stockholms stift är sedan 2001 certifierade enligt FSC®. Förutom den generella naturhänsynen som tas i den dagliga skogsbruksverksamheten anger FSC-standarderna ett krav på avsättningar (fem procent) kompletterat med krav på att ytterligare fem procent ska skötas med anpassade metoder. Anpassat brukande kan innebära förstärkt hänsyn, någon specifik naturvårdsåtgärd, kontinuitetsskogsbruk eller social hänsyn. Prästlönetillgångar har cirka 340 ha produktiv skogsmark avsatt vilket motsvarar drygt 10 procent av totalt 3 238 ha.

Skogscertifieringen innebär att förvaltningen har ett långsiktigt perspektiv med syfte att bedriva ett ekonomiskt livskraftigt, miljöanpassat och socialt ansvarstagande skogsbruk. För att samordna arbetet med att upprätthålla certifieringen av Svenska kyrkans prästlönetillgångar finns den ideella föreningen Stiftens egendomsförvaltningars förening (STEF). Föreningens huvuduppgift är att säkerställa medlemmarnas certifiering av respektive skogsbruk enligt FSC® (Forest Stewardship Council®, licensnummer SKSC: FSC-C014110) och PEFC™ (Programme for the Endorsement of Forest Certification) samt att erbjuda församlingsskogar PEFC™ certifiering. Som paraplyorganisation för gruppcertifikat enligt PEFC är föreningens ledningssystem certifierat i enlighet med ISO 14001, och arbetssätten inom ramen för detta tillämpas inom hela föreningen. Alla Svenska kyrkans tretton stift är medlemmar i föreningen. Styrelsen väljs på föreningens årsstämma och består av representanter för medlemmarna. Föreningens övergripande verksamhet leds av en verksamhetsledare och hos varje medlem finns en certifieringsansvarig som ansvarar för arbetet med skogscertifiering lokalt.

På Prästlönetillgångars mark finns två naturreservat, Gullringekärret i Haninge kommun och Björkby-Kyrkviken i Vallentuna kommun. Det finns två Natura-2000 områden, Ubby Ekhage i Österåkers kommun och Vada Sjökullar i Vallentuna kommun, ett gravfält från järnåldern med stora gravhögar. Prästlönetillgångar har också frivilligt avsatt mark, kyrkreservat, för att bevara natur- och kulturhistoriskt värdefulla områden så att de får skydd och vård samtidigt som de görs tillgängliga för allmänheten. På Kööhögen i Vallentuna kommun har en vårdinsats genomförts efter samråd med länsstyrelsen. Tidigare var högen övervuxen med träd och sly men under vårvintern 2024 har Prästlönetillgångar låtit röja fram högen som nu är fullt synlig. Kööhögen är en kungshög som är 35 meter i diameter och sex meter hög. Högen grävdes ut på 1700-talet av soldater från Upplands regemente som här genomförde en av de allra första arkeologiska utgrävningarna i Sverige. Det fåtal fynd som gjordes kan dateras till yngre järnåldern.

Prästlönetillgångar tillgängliggör skogsmark för fritidsaktiviteter och naturupplevelser genom att upplåta mark för rid- och pilgrimsleder, badplatser och elljusspår.

En våtmark i Österåkers kommun färdigställdes under hösten 2023 och synades av länsstyrelsen i början av februari 2024. Det är en miljöinvestering med syfte att minska mängden näringsämnen som rinner ut i Prästfjärden, Åkers kanal och slutligen Östersjön. En miljö som gynnar växtliv och lockar djurarter som fåglar, grodor, klövvilt med flera. Under 2024 har våtmarken skötts med lieslätter. En rödlistad växt, Åkerrödtoppan, växer nu på strandängarna. I samarbete med Österåkers församling har en andlig hållplats anlagts vid våtmarken. Hållplatsen är en av sju andliga hållplatser för vila och eftertanke. På varje hållplats finns en bänk tillsammans med en vacker formation bestående av gamla återbrukade gravstenar. På en skylt vid platsen finns en QR-kod som leder till en sida med information om platsen, dess miljö och Prästlönetillgångar. Där finns även möjlighet att lyssna till en kort andakt och musik.

ENSO anordnade i oktober 2019 en klimatkonferens för förtroendevalda och tjänstepersoner i alla stifts prästlönetillgångar. Under konferensen togs ett förslag fram: Prästlönetillgångarnas bidrag till Svenska kyrkans färdplan för klimatet. Svenska kyrkans färdplan för klimatet har uppdaterats med nya mål för perioden 2024–2027. Prästlönetillgångars bidrag för den nya perioden togs fram gemensamt av alla stiftens egendomsförvaltningar vid det klimatseminarium som ENSO anord-

nade den 29–30 september 2022. Egendomsutskottet i Stockholms stift beslutade i januari 2023 att anta dokumentet.

Ett av delmålen i färdplanen, förvaltning av skog och mark, är att bidra till forum för kompetensutveckling, erfarenhetsutbyte och gemensamma projekt för fossilfritt och hållbart jordbruk. I november bjöds alla jordbruksarrendatorer in till en träff med middag. Hushållningssällskapet föreläste på tema vatten, diken och dammar. Mötet var välbesökt med intressanta diskussioner. Träffarna syftar till att i förlängningen få ett hållbart och fossilfritt jordbruk.

Prästlönetillgångar är med i det stiftsgemensamma projektet Storskalig elkraftsproduktion från större, effektiva och uthålliga solkraftsanläggningar genom ökad kyrklig samverkan som avser storskaliga solcellsanläggningar och är delfinansierat av kyrkostyrelsen. Projektet ingår i arbetet med färdplanen för klimatet och är gemensamt för alla stifts prästlönetillgångars förvaltningar. Projektet bjöd in till en exkursion i september i Skara stift för att lära mer om storskaliga solkraftsparker. Under våren genomfördes en skanning av Prästlönetillgångars fastigheter för att hitta lämpliga platser för solcellsanläggningar. Projektet avslutades i och med utgången av 2024. Återstående medel, redovisning av utfört arbete och uppnådda resultat har överförts till det nya energinavet vid Uppsala stift som är en del i Svenska kyrkans klimatarbete.

Tyvärr tvingas Prästlönetillgångar också bekämpa invasiva växter och hantera nedskräpning på fastigheterna.

Väsentliga händelser under 2024

Det cyberangrepp som Svenska kyrkan utsattes för den 23 november 2023 skapade problem när det gäller de flesta verksamheter även under första delen av 2024. Ekonomihantering och övrig administration påverkades i mycket hög omfattning då systemen inte gick att använda förrän i mitten på januari. Konsekvenserna av cyberattacken var bland annat ett omfattande arbete med att stämma av, registrera, återregistrera transaktioner som eventuellt försvunnit, hantering av fakturor som inkommit under tiden då systemen varit nedstängda och att arbeta i kapp som i många

I Österåkers kommun har en våtmark iordningställt. Syftet med våtmarken är att minska mängden näringsämnen som rinner ut i Prästfjärden och slutligen i Östersjön.

fall var både påfrestande och tidskrävande. Detta skedde samtidigt som ordinarie verksamhet startade och bokslutsarbetet inleddes. Det krävdes extra hårda prioriteringar för att arbetet skulle flyta på och för att kunna följa både bokföringslag och årsredovisningslag.

Styrräntan var vid årets ingång 4,0 procent. Riksbanken sänkte därefter med 0,25 i maj, ytterligare 0,25 i augusti och i oktober. I november sänktes styrräntan ännu en gång med 0,5 till 2,75 procent. Inflationen mätt i KPIF var 2,3 procent i december 2023, varierade under året och slutade på 1,5 procent i december 2024.

Den svenska börsen avslutade året med en historisk genomsnittlig årsavkastning. Stockholmsbörsen föll 1,2 procent i december, vilket resulterade i en avkastning om 8,6 procent för helåret 2024. Globalt var avkastningen klart högre för helåret, drivet av de så kallade Magnificent seven bolagen i USA som tillsammans steg drygt 70 procent under året. Den globala avkastningen i aktiemarknaden var -1,0 procent i december och stannade på 30,9 procent för helåret 2024. Placeringarna för Prästlönetillgångar har under året haft en total avkastning med 14,4 procent.

Kriget i Ukraina har fortsatt att påverka världsekonomin även under 2024 på många sätt. Kriget har lett till minskad tillgång av virke i Europa vilket i sin tur leder till högre virkespriser för Prästlönetillgångar som leverantör.

Kyrkomötet beslutade under hösten 2021 att uppdra åt kyrkostyrelsen att utreda hur kyrkoordningens skrivningar i 46 kapitlet angående förvaltningen av prästlönetillgångarna ska utformas för att säkerställa en så ekologiskt, ekonomiskt, socialt och andligt hållbar skogsförvaltning som möjligt. Kyrkostyrelsen beslutade i december 2022 om direktiv för utredningen som ska omfatta hela förvaltningen. Kyrkostyrelsen utsåg under våren 2023 utredare och sekreterare för utredningen. Under våren 2024 höll utredningen rundabordsamtal i flera centrala frågor med medverkan från många olika intressenter. Utredningens betänkande lämnades till kyrkostyrelsen i september. Kyrkostyrelsen remitterade i oktober utredningen till församlingar, stift och pastorat. Remisstiden går ut den 25 februari 2025.

Skog

Skogen förvaltas av Häradskog AB i form av totalentreprenad.

Prästlönetillgångar i Stockholms stifts skogar sköts enligt kraven i miljömärkningen FSC®.

Förklaring till förekommande förkortningar:

- PG-skog: skogsbruk med normal hänsyn.
- ha: ytmått som beskriver skogsmarkens utbredning. En hektar (ha) = 10 000 m².
- m³sk: skogskubikmeter, volymenhet för rotstående träd inklusive topp och bark.
- m³fub: kubikmeter fast under bark, träd utan topp, bark och grenar, den verkliga vedvolymen av ett fällt träd.
- GROT: grenar och toppar av träden vid avverkning.

Skogsbruk

Året har präglats av en stark efterfrågan på skogsprodukter och priserna för alla sortiment har stigit till nya rekordnivåer. Detta trots att konjunkturen i vår omvärld är svag och rekordpriserna har sin förklaring i en brist på virke i Europa. Under 2024 fortsatte ett spänt geopolitiskt läge i omvärlden. Kriget i Ukraina tillsammans med oroligheter i Mellanöstern har påverkat båttrafiken i Suezkanalen och på så sätt fortsatt att skapa störningar i den globala handeln.

Konjunkturen för skogsindustrin har varit instabil under året och sågverken har haft ett svagt

år. Den svenska marknaden har varit utmanande för sågverken och leveranserna förväntas bli de lägsta på 20 år. Under året har det funnits en förhoppning att den amerikanska marknaden för trävaror ska ta fart, vilket inte skedde. Exporten till Europa och Egypten har däremot gått bra.

Massa och pappersindustrin ser ut att klara högre kostnader på ett bättre sätt än sågverken. Avsalumassan har under året varit uppe på rekordnivåer. Det var en stark efterfrågan från Kina i början av året som gjorde att priserna steg. Under hösten har Kinas köp mattats av och då har även priserna sjunkit lite. En stark trend just nu är att vi använder mer förpackningsmaterial. En oväntat stark efterfrågan på grafiskt papper har det varit under året. Troligtvis beror det på stängd kapacitet i Sverige och även globalt vilket gjort att det varit en bättre balans på marknaden.

Vid ingången av 2024 fanns det stora lager av bränsle vid värmeverken, men en kall vinter och vår gjorde att förbrukningen var hög under första halvåret. Under hösten var det varmt och elpriset därmed lågt. Förbrukningen av skogsbränsle blev då väldigt låg, vilket innebär att lagren åter är väldigt höga. Håller detta i sig kan skogsbränslepriserna vända nedåt under 2025.

Virkesmarknaden har under 2024 utvecklat sig starkt, priserna har stigit på alla sortiment från skogen. Den stora drivkraften i prisuppgången är den brist på virke som uppstod när kriget bröt ut mellan Ukraina och Ryssland. Utbudet från skogen har också begränsats av stora utbrott av granbarkborre i Sverige och Europa tidigare år. En svag svensk valuta tillsammans med en ökad produktionskapacitet i Sverige har gjort att köparna bjudit över varandra i jakten på virke. Köparna är välinvesterade och vill fortsätta att producera samtidigt som utbudet från skogsägare kommer fortsatt vara lägre än normalt. Efterfrågan på sortiment från skogen bedöms fortsatt vara hög.

Klimateffekter av skogsbruket

Skogforsk har sedan 2019 årligen analyserat prästlönetillgångarnas skogsinnehav. De senaste fyra åren har varje stift granskats i detalj med särskild uppmärksamhet på klimataspekterna.

I Sverige utgör skogsbruk vårt viktigaste verktyg för att motverka klimatförändring till följd av ökad halt koldioxid i atmosfären. Skogen tar upp koldioxid vid sin tillväxt och skogens produkter kan ersätta de fossila kolföreningar som orsakar klimatförändringen. Kolbalansen avgör, tillsammans med substitution av fossila produkter, skogens klimatpåverkan. Endast produktiv skogsmark ingår i analyserna, eftersom detta är den areal skogsförvaltaren påverkar genom sina beslut. Klimatinriktade analyser av stiftets skogsskötsel har genomförts under fem års tid. Därför görs även ett försök att identifiera och beskriva trender i stiftets skogsbruk.

Virkesförrådet år 2024, inklusive döda träd, är 591 000 m³sk. Det motsvarar 837 000 ton koldioxid. År 2024 tillväxte skogen med 18 900 m³sk. Efter avdrag för avverkning, totalt 9 100 m³sk, ökade virkesförrådet i stiftets skog med 9 800 m³sk, motsvarande 14 180 ton CO₂. Förrådet av kol i skogsmarken är stort. Det motsvarar 938 000 ton CO₂, men ökar endast långsamt. Den totala kolsänkan i skog och mark ökade motsvarande 14 200 ton CO₂.

Direkta substitutionseffekter av det virke som försålts under året minskade utsläppen av fossil koldioxid med 8 725 ton. Siffran kan ökas om mer av tillväxten avverkas liksom om en större del av de avverkade trädens biomassa tas tillvara, till exempel i form av skogsbränsle som under 2024 endast delvis togs tillvara.

Skogsbruk och transporter medför utsläpp av fossil koldioxid. Störst utsläpp kommer från virkestransport och väghållning som står för hälften av utsläppen. Avverkning och terrängtransport ger ca 40 procent och skogsvårdsarbeten (som markberedning, plantering och röjning) omkring 10 procent. Under 2024 var utsläppen av fossil koldioxid 117 ton. Det är något lägre än tidigare år, trots sänkt reduktionsplikt, vilket beror på lägre avverkningsnivå. Utsläppen från skogsbruksarbeten är totalt sett mycket låga i jämförelse med de positiva bidragen från skogsbruket.

Andelen skog med förhöjd miljöanpassning har ökat kraftigt. Idag brukas elva procent av skogen med förstärkt hänsyn, med naturvårdsinriktad skötsel eller lämnas helt orörd. Det är positivt för rekreation och biodiversitet. Virkesförrådet är stabilt och har 2020–2024 rört sig från 176 till 175 m³sk/ha.

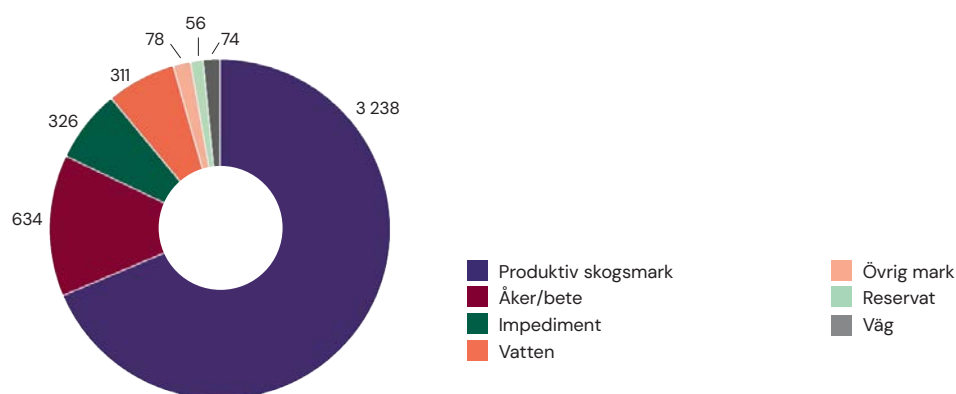
Granbarkborren

Skadorna av granbarkborre medförde att skadad skog behövde hanteras även under 2024. Under året har skadorna sjunkit till en sådan nivå att SLU (Sveriges lantbruksuniversitet) bedömt att skadorna är över för den här gången.

Skogsinnehav

En karta över Prästlönetillgångars skogsinnehav finns i slutet av redovisningen. Kartan visar också att markinnehaven är utspridda och att många skiften är relativt små.

Prästlönetillgångar förvaltar totalt cirka 4 717 ha och ägoslagen var per 2024-12-31 enligt grafen nedan:

Medelförrådet på Prästlönetillgångars skogar är 175 (172) m³sk per hektar. Medelförråd på de 90 procent av skogsmarksarealen där Prästlönetillgångar bedriver ett skogsbruk med normal hänsyn (PG -skog) är 167 (164) m³sk per hektar. Enligt skogsbruksplanen är tillväxten 18 934 m³sk per år varav 17 670 är i PG-bestånd.

Andelen gran sjunker till fördel för lövskogar under 2024. Granbarkborrarna har sedan år 2018 sänkt andelen gran från 32 procent. 2018 var andelen löv 13 procent.

Av total virkesvolym i skogarna är (föregående år inom parentes):

- 59 procent tall (59)
- 24 procent gran (25)
- 16 procent löv (15)
- 1 procent ädellöv Ek (1)

Målet under 2024 har varit återhållsamhet med avverkningar för att bygga upp ett större virkesförråd på fastigheterna. Under några år har det avverkats mer än tillväxten på grund av omfattande skador av granbarkborre. Avverkningarna som är gjorda under året är en större gallring gjord norr om Stockholm samt ett slutavverkat bestånd i Sörmland som varit angripet av granbarkborre sedan tidigare. De totala avverkningarna motsvarar ca 50 procent av tillväxten.

Totalt uppgår den försålda volymen exklusive GROT till 9 132 m³sk (25 905). Under året har 52 ha (28) gallrats. Slutavverkning har gjorts om 4 144 m³sk (23 078) på 19 ha (86), samt fröträdsavverkning 0 m³sk (1 344) på 0 ha (28) och vindfällerna 177 m³sk (0) på 6,9 ha (0).

Skogsvården har varit stor under året. Ungefär 130 hektar har återföryngrats, varav 60 procent med tall. Bedömningen är att tall kommer trivas bättre i våra skogar i ett framtida klimat. Det finns ett fortsatt behov av att behandla plantor mot viltskador. Under året uppgick den arealen till 59 hektar. Upparbetat belopp för skogsvårdsskulden är ianspråktaget med en total på 1,6 Mkr vilket ger kvarvarande skuld i balansräkningen på 0,9 Mkr (2,5) Not 17. Upplöst skuld påverkar resultatet då den minskar kostnaderna för plantering.

Följande skogsvårdande åtgärder har utförts under året:

	2024	2023	2022
Hyggesrensning	2 ha	39 ha	134 ha
Markberedning	134 ha	124 ha	8 ha
Plantering	131 ha	78 ha	16 ha
Röjning	23 ha	37 ha	22 ha
Underröjning	87 ha	13 ha	20 ha
Efterbehandling plantor	59 ha	59 ha	0 ha
Summa	436 ha	350 ha	200 ha

IUFRO-konferens (International Union of Forest Research Organisations) hölls i Stockholm i juni. Kongressen hålls vart femte år och samlar forskare, praktiker, myndigheter, civilsamhällesorganisationer och industri. Cirka 4 300 deltagare från 102 länder och 3 500 presentationer. Prästlönetillgångar representerades av STEF:s verksamhetsledare i en monter på mässan och med en punkt på en av exkursionerna. Punkten beskrev Prästlönetillgångars historia och hur vi har nytta av och är beroende av forskning som exemplifierades med ett återvätningsprojekt.

Prästlönetillgångar i Härnösands stift bjöd in till exkursion i juni. Besök gjordes i ett försöksområde i Råndalen, med skogsbruk anpassat för att gynna renbete. Gruppen guidades runt av en person från Skogsstyrelsen och en representant för en sameby. Dagen fortsatte till Hede urskog med vandring bland 500-åriga tallar. Innan avfärd hemåt hann vi gå Pärilstigen anlagd vid Sunne kyrka, stigen är en del av ett större område som Härnösands stifts egendomsnämnd avsatt för rekreation. Projektet genomfördes i samarbete med Frösö Sunne Norderö församling, som har fortsatt ansvar för området.

Jord

Jordbruksförvaltningen av prästlönefastigheter under 2024 omfattar 1 gårdsarrende, 31 sidoarrenden, 23 upplåtelser av jakt, 4 fiskearrenden, 11 tomträtter och 35 övriga upplåtelser som anläggningsarrenden, bostadsarrenden, lägenhetsarrenden och hyresupplåtelser. Ett drygt tiotal arrenden och andra upplåtelser har omförhandlats under 2024. Samtliga jaktavtal omförhandlas årligen.

Detaljplanen för Botkyrka församlings utvidgning av kyrkogården vid Botkyrka kyrka vann laga kraft i december 2023. Lantmäteriförvaltningen där mark från Prästlönetillgångars fastighet reglerats in till församlingens fastighet slutfördes under året och församlingen betalade köpeskillingen.

I området Kristineberg vid Arningevägen i anslutning till centrala Vallentuna ingår en del av fastigheten Vallentuna prästgård 1:1. Vallentuna kommun vill utveckla området för bostäder och service. Utgångspunkten är att Kristineberg ska utvecklas till en stadsdel i samklang med naturen. Under 2022 togs det första spadtaget för den första detaljplanen, där marken ägs av kommunen. Prästlönetillgångar och kommunen undertecknade efter långdragna förhandlingar ett planavtal i juni 2024 för Prästlönetillgångars mark. Planprocessen kom dock inte i gång under hösten eftersom kommunen vill förändra förutsättningarna för arbetet.

Planbesked söktes för bostadsbebyggelse på fastigheterna Borgby 1:1 och Fresta 1:1 i Upplands

Väsby kommun men fick ett negativt beslut av kommunen. Därefter har dialog tagits upp med kommunledningen om möjligheterna att genom en förändrad ansökan få ett positivt beslut för att påbörja en utveckling av fastigheterna. Efter dialog med kommunens politiska ledning och tjänstemän lämnades en ny justerad ansökan om planbesked in efter sommaren 2024 och till julen fick Prästlönetillgångar ett positivt planbesked.

Efter begäran från tomträttshavarna i Solna har samtliga erbjudits att förvärva respektive tomt-rätt till ett på förhand bestämt pris fastställt efter värdering av två oberoende värderingsmän. Under året har sex av tio bostadstomträttshavare begärt att få friköpa respektive tomträtt. Köpen kommer att genomföras under år 2025.

Fond

Ekonomisk utveckling

År 2024 var ett stabilare börsår än 2023. Året började med inflationsmättet KPI på 4,4 procent, varierade lite under året, stagnerade efter sommaren och hade i december sjunkit till 0,8 procent. Den svenska Riksbanken beslutade i december enligt förväntan att sänka styrräntan med 25 punkter till 2,50 procent, den femte sänkningen under 2024. Även ECB och Fed beslutade som förväntat att sänka sina respektive styrräntor med 25 punkter i december.

Stockholmsbörsen föll 1,2 procent i december, vilket resulterade i en avkastning om 8,6 procent för helåret 2024. Bolagsmässigt har uppsvinget på börserna under 2024 av många bedömare karaktäriserats som den smalaste uppgången någonsin. Med det menas att det är endast ett fåtal stora teknologibolag, vilka numera brukar benämnas som Mag7 (Magnificent seven). Dessa bolag har drivit börsuppgången medan flertalet mindre bolag samt bolag i andra sektorer inte har haft samma uppgång. Den globala avkastningen i aktiemarknaden var -1,0 procent i december och stannade på 30,9 procent för helåret 2024 (omräknat till SEK). Både de mindre och större bolagen föll på Stockholmsbörsen i december. Under 2024 steg småbolagen något mer CSXSE 8,8 procent (9,6) jämfört med de större bolagen OMXS30 6,8 procent (7,3).

Försvagad köpkraft och högra räntekostnader bidrog till låg konsumtion och pessimism bland hushållen under år 2024. I takt med fallande räntor har hushållens optimism börjat återvända även om stämningen i ekonomin som helhet fortfarande är svag.

Osäkerheten får inför 2025 betraktas som relativt stor. I de flesta länder har tillväxten fortsatt att försvagas under hösten medan inflationstakten börjat vända upp något igen. Möjligheten att centralbankerna överraskar marknaden positivt är därmed sannolikt mindre för nästa år än tidigare. Amerikansk politik och geopolitik är svårbedömda faktorer, som mer än vanligt skulle kunna påverka marknaderna i både positivt och negativ riktning. Listan kan göras lång med allt ifrån nya handelstullar, eventuell vapenvila i Ukraina eller ny oro i mellanöstern.

Prästlönetillgångars portfölj

Medlen förvaltas diskretionärt av Cliens Kapitalförvaltning AB, Lancelot Asset Management AB och Lannebo Kapitalförvaltning AB. Den 16 september 2024 gick fondbolagen E. Öhman J:or Fonder AB och Lannebo Fonder AB samman och bildade Lannebo Kapitalförvaltning AB. De fortsätter under samma organisationsnummer som Öhman hade. Det innebär ingen ändring för Prästlönetillgångar gällande avtal eller placeringar. I förlängningen kommer det finnas fler fonder och det har blivit fler anställda bland annat inom hållbarhetssidan.

Fördelningen av kapitalet mellan de tre förvaltarna baserar sig på marknadsvärdet per den 31 augusti 2019 då en ny upphandling gjordes. Fördelningen mellan olika tillgångsslag följer rekommendationerna i placeringspolicyn och var följande på bokslutsdagen: svenska aktier 38 procent (38), utländska aktier 34 procent (31), räntebärande 26 procent (28) och likvida medel 2 procent (3).

Under 2024 ökade portföljens marknadsvärde med 14,4 procent (14,6) jämfört med viktat index 14,85 procent (15,05). Fondens avkastningsmål (KPI plus 3 procent) uppgick till 3,82 procent (7,39). Det totala marknadsvärdet på prästlönefonden var vid bokslutsdagen 702 Mkr (663) fondens bokförda värde uppgår till 547 Mkr (539) not 13. De likvida medlen i portföljen var på bokslutsdagen 11,7 Mkr (16,7).

Finansiella instrument

Riktlinjer för kapitalförvaltningen regleras i ett av stiftsfullmäktige fastställt medelsförvaltningsreglemente. Gällande reglemente gicks igenom hösten 2022 och antogs på stiftsfullmäktige 14 november 2022 och innehåller bland annat etiska kriterier för placeringsval, avkastningsmål samt regler för portföljsammansättning. De finansiella placeringsanvisningarna och placeringsanvisningar för etik och hållbarhet som följer de riktlinjer nationell nivå ställt upp gicks också igenom och antogs av stiftsstyrelsen den 13 december 2022. Policy samt placeringsanvisningar började gälla 1 januari 2023. Stiftsstyrelsen gör regelbundet en översyn av sina riktlinjer för finansiella instrument. Morningstar Sustainalytics utförde screening av portföljens innehav hos förvaltarna i maj för att säkerställa att givna riktlinjer följs, inga felaktiga placeringar hittades. När innehaven är uppladdade på Morningstar Sustainalytics plattform sker löpande information om något av innehaven inte följer riktlinjerna. Om det skulle finnas några felaktiga placeringar skickas information i mejl till ekonomienheten som följer upp genom att kontakta kapitalförvaltarna.

Resultat och ställning

KPIF (KPI med fast ränta) används som inflationsmått för värdesäkring av prästlönefondskapitalet. Inflationsmått KPI och KPIF som redovisas av Statistiska centralbyrån skiljer sig på så sätt att KPIF inte påverkas av ändrade räntesatser för hushållens bolån. Enligt kyrkoordningens regler får prästlönetillgångarna inte ta upp lån till att finansiera investeringar i verksamheten. Det gör att prästlönetillgångarna, till följd av vad som framgår av regelverket, inte kan belastas med kostnader till följd av att räntesatser på utlåning ändras. Inflationsmättet KPIF bedöms därför spegla den kostnadsbild som uppstår vid förvaltning av prästlönetillgångarna på ett bättre sätt än vad KPI gör. Detta blir särskilt tydligt i tider av hög inflation.

Under 2024 har Prästlönetillgångar tagit ut 45 Mkr från kapitalförvaltarna som består av realiserat resultat och satt in på Swedbank för att säkra utdelningen under 2025. Resultatet efter skatt gav en vinst på 66,2 Mkr (57,7). Det redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för utdelning. Värdesäkring ska ske av kapitalet enligt 46 kap 11§ kyrkoordningen samt överföring till det bundna kapitalet av de realisationsresultat som uppkommit vid fastighetsavyttringar 0,4 Mkr (6,1). Värdesäkring för inflation 2024 uppgår till 7,8 Mkr (10,9). Det samlade disponibla resultatet för 2024, med hänsyn till dessa omföringar, uppgick till 57,9 Mkr (40,7).

Utdelning

Utdelning sker till de församlingar och pastorat som har andelar i tillgångarna. Församlingarnas andelar grundar sig på hur stor del av tillgångarna som kommer från respektive församling.

Egendomsutskottet önskar hålla en jämn utdelningsnivå och de önskar kunna använda balanserade vinstmedel som buffert. Ingående balanserat belopp på 20,9 Mkr är en buffert som klarar en utdelning på minst 300 kr/andel.

För verksamhetsåret 2024 kan Prästlönetillgångar tack vare lägre inflation (KPIF 1,5) och bra avkastning på börsen dela ut 700 kr/andel. Totalt utdelningsbart resultat för år 2024 är 78,8 Mkr. För år 2024 budgeterades en utdelning om 200 kr per andel mycket på grund av att resultatet förutspåddes minskas mer med inflation än vad som blev. I budgeten beräknades inte heller med en så hög utdelning. I prognosen som gjordes i samband med budget inför 2025 ökades beloppet till 500 kr/andel.

Utdelningen för verksamhetsåret föreslås bli 700 kr/andel, totalt 24,05 Mkr (10,3) till församlingar/pastorat samt 24,05 Mkr (10,3) i särskild utjämningsavgift till nationell nivå enligt 46 kap 5 § kyrkoordningen. Efter utdelningen kommer 30,7 Mkr finnas i balanserat resultat, se följande tabell i kronor.

Förslag till vinstdisposition och utdelning

Det sammanlagda resultatet för verksamhetsåret 2024 visade på en vinst om 66,2 Mkr (57,7). Disponibelt för utdelning är årets resultat minskat, dels med värdesäkring enligt 46 kap 11 § Kyrkoordningen (KO) dels med överskottet från försäljning av fast egendom (se resultaträkningen), balanserat belopp tillkommer. Disponibelt belopp för utdelning är 78,8 Mkr (41,5). Enligt 46 kap 5 § KO ska resultatet fördelas mellan församlingar/pastorat i förhållande till deras andelar av prästlönetillgångarna, lika mycket ska utgöra den särskilda utjämningsavgiften som betalas till nationell nivå. Stiftsstyrelsen föreslår en utdelning till församlingar/pastorat på 700 kr per andel, till ett belopp på 24,05 Mkr samt 24,05 Mkr till nationell nivå totalt 48,1 Mkr. Den balanserade vinsten efter utdelning, 30,7 Mkr (20,9) överförs i ny räkning.

VINSTDISPOSITION			Tkr	2024	2023
Balanserad vinst från föregående år				20 898 486	821 115
Tillkommer redovisat disponibelt årsresultat				57 936 453	40 693 371
Summa				78 834 939	41 514 486
Stiftsstyrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:					
– att till församlingar/pastorat dela ut				24 052 000	10 308 000
– att till nationell nivå utdela ut som särskild utjämningsavgift				24 052 000	10 308 000
– att återstående medel överförs i ny räkning				30 730 939	20 898 486
Summa				78 834 939	41 514 486
Utdelning till församlingar/pastorat per andel				700 kr	
Församlingar/ pastorat	Andelar	Kr	Församlingar/ pastorat	Andelar	Kr
			<i>transport</i>	<i>16 707</i>	<i>11 694 900</i>
Boo	153	107 100	S:t Matteus	4	2 800
Botkyrka	880	616 000	Nacka	126	88 200
Bromma	43	30 100	Sollentuna	81	56 700
Brännkyrka	2 173	1 521 100	Solna	8 165	5 715 500
Danderyd	459	321 300	Spånga – Kista	219	153 300
Ed	302	211 400	Sundbyberg	58	40 600
Ekerö pastorat	2 708	1 895 600	Tyresö	60	42 000
Fresta	674	471 800	Täby	369	258 300
Färingsö	1 096	767 200	Vallentuna	1 401	980 700
Gustavsberg – Ingarö	14	9 800	Värmdö	3 711	2 597 700
Haninge pastorat	6 288	4 401 600	Össeby	1 309	916 300
Hammarby	657	459 900	Österåker pastorat	2 150	1 505 000
Huddinge pastorat	128	89 600			
Järfälla	2	1 400	Till församlingar/pastorat	34 360	24 052 000
Lidingö	1 130	791 000	Till nationell nivå		<u>24 052 000</u>
transport	16 707	11 694 900	Totalt utbetalas		48 104 000

Församlingarnas och pastoratens andelar bestämdes den 1 januari 1995. De beräknades efter marknadsvärdet på respektive församlingars och pastorats tillgångar i förhållande till det sammanlagda marknadsvärdet på tillgångarna.

Flerårsöversikt

		2024	2023	2022	2021	2020
Rörelsens intäkter	Mkr	78,4	69,5	65,2	105,9	39,5
- varav resultat vid avyttring av prästlönefastigheter	Mkr	0,4	6,1	0,4	18,2	0,5
Årets resultat	Mkr	66,2	57,7	56,3	92,9	27,9
Förslag till utdelning/per andel	kr	700	300	200	1100	1 000
Förslag till utdelning	Mkr	48,1	20,6	13,7	75,6	68,7
Balansomslutning per bokslutsdag	Mkr	733	688	644	664	636

		2024	2023	2022	2021	2020
Nyckeltal						
Vinstmarginal, skog	%	48	49	61	35	18
Vinstmarginal, jord	%	34	22	43	12	20
<i>Direktavkastning</i>						
Direktavkastning, skog	%	1,0	1,8	1,6	1,3	0,4
Direktavkastning, jord	%	0,8	1,1	1,3	1,3	0,4
Direktavkastning, fond	%	1,3	1,4	1,3	1,3	1,1
Direktavkastning förvaltade tillgångar	%	1,1	1,5	1,4	1,3	0,8
<i>Totalavkastning</i>						
Totalavkastning, skog	%	0,9	8,9	-1,2	16,7	-3,1
Totalavkastning, jord	%	14,6	12,6	-0,6	15,8	0,1
Totalavkastning, fond	%	14,5	15,3	-19,6	22,1	14,1
Totalavkastning förvaltade tillgångar	%	10,9	13,2	-11,5	19,6	6,9
<i>Schabloniserade marknadsvärden förvaltade tillgångar</i>						
Skog	Mkr	346,8	347,0	324,4	332,8	289,6
Jord	Mkr	261,8	230,7	211,9	215,7	203,2
Fond	Mkr	702,0	662,6	602,7	778,6	705,4
Summa marknadsvärde	Mkr	1 310,6	1 240,3	1 139,0	1 327,1	1 198,2

Nyckeltalsdefinitioner

Nyckeltal enligt KRED 2024:5

* Vinstmarginal (%) – Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med rörelsens intäkter.

* Direktavkastning (%) – Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

* Totalavkastning (%) – Uppgiften beräknas som rörelseresultat, inklusive realisationsresultat och avskrivningar, plus värdeutveckling under året dividerat med genomsnittligt marknadsvärde (under 5 år) på förvaltade tillgångar.

1) Schabloniserade marknadsvärdet för jord och skog beräknas som taxeringsvärdet x 1,33 för att möjliggöra relevanta jämförelser stiftet emellan.

Förvaltd areal		2024	2023	2022	2021	2020
Produktiv skog	ha	3 238	3 239	3 239	3 239	3 232
Inägomark	ha	634	634	634	634	636
Övrig mark	ha	845	856	856	856	861
Förvaltd areal totalt	ha	4 717	4 729	4 729	4 729	4 729

Taxeringsvärden		2024	2023	2022	2021	2020
Skog	tkr	260 744	260 937	243 923	250 235	217 715
Jord	tkr	196 829	173 454	159 348	162 172	152 761
Taxeringsvärde totalt	tkr	457 573	434 391	403 271	412 407	370 476

Resultaträkning

	tkr	Not	2024	2023
Rörelsens intäkter		2		
Nettoomsättning prästlönefastighet, jord		3,4	11 934	15 907
Intäkter prästlönefond		5	66 071	47 404
Resultat vid avyttring av prästlönefastigheter			426	6 068
Övriga rörelseintäkter			0	111
Summa rörelsens intäkter			78 431	69 490
Rörelsens kostnader				
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster			-5 495	-6 205
Kostnader för inhyrd personal		6	-2 463	-2 414
Övriga externa kostnader		7	-4 382	-2 459
Av- och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar			-367	-365
Summa rörelsens kostnader			-12 707	-11 443
Rörelseresultat		2	65 724	58 047
Resultat från finansiella investeringar		8		
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter			986	634
Räntekostnader och liknande resultatposter			-1	-7
Resultat efter finansiella poster			66 709	58 674
Skatt på årets resultat		9	-547	-959
ÅRETS RESULTAT			66 162	57 715

Prästlönefastigheter och prästlönefonder ska förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Endast avkastningen får användas för ändamålet. Resultaträkningen ovan är utformad för att följa god redovisningssed. Det redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för ändamålet. Enligt lag och kyrkoordning ska kapitalisering ske enligt nedan.

	tkr	2024	2023
Årets resultat enligt resultaträkningen		66 162	57 715
Värdesäkring enligt KO 46:11		-7 800	-10 900
Omföring av realisationsvinst/-förlust för fastighet i förhållande till anskaffningsvärde enligt KO 46:10		-426	-6 121
Årets disponibla resultat		57 936	40 694

Balansräkning

	tkr	Not	2024-12-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar				
Prästlönefastigheter	10		100 536	100 650
Inventarier, verktyg och installationer	11		6	13
Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	12		1 448	375
			101 990	101 038
Finansiella anläggningstillgångar				
Prästlönefondsmedel	13		547 535	539 188
			547 535	539 188
Summa anläggningstillgångar			649 525	640 226
Omsättningstillgångar				
Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar			374	364
Övriga fordringar			3 536	2 863
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	14		460	252
			4 370	3 479
<i>Kortfristiga placeringar</i>	15		62 398	27 285
<i>Kassa och bank</i>	16		17 196	16 829
Summa omsättningstillgångar			83 964	47 593
Summa tillgångar			733 489	687 819
EGET KAPITAL OCH SKULDER				
Eget kapital				
Bundet eget kapital				
Prästlönefastighetskaptal			100 542	100 663
Prästlönefondskaptal			547 535	539 188
Fritt eget kapital				
Balanserat resultat			20 898	821
Årets disponibla resultat			57 936	40 694
Summa eget kapital			726 911	681 366
Avsättningar	17			
Avsättning skogsvård			947	2 550
Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder			611	1 197
Aktuella skatteskulder			325	937
Övriga skulder			987	382
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18		3 708	1 387
Summa kortfristiga skulder			5 631	3 903
Summa eget kapital och skulder			733 489	687 819

Eget kapital

Det egna kapitalet i prästlönstillgångarna är uppdelat i bundet kapital (sådant kapital som inte får användas för utdelning/utjämningsavgift) och fritt eget kapital. Det i resultaträkningen redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för utdelning vilket beaktas vid redovisningen av det egna kapitalet enligt räkningen nedan.

Förändring av eget kapital	BUNDET EGET KAPITAL		FRITT EGET KAPITAL	
	Prästlönefastighets- kapital	Prästlönefonds- kapital	Balanserat resultat	Redovisat årsresultat
Eget kapital 2023-01-01				
Belopp vid årets ingång	101 282	521 548	5 849	8 717
Omföring av föregående års resultat			8 717	-8 717
intrång		54		-54
Köp/ny väg prästlönefastighet, bokf. värde		0		
Köp/försäljning prästlönefastighet, bokf. värde	-515	515		
Omföring avskrivning byggnad fsg	260	-260		
Omföring avskrivning byggnad	-364	364		
Årets resultat				57 715
<i>Avsättning till bundet eget kapital:</i>				
omföring av realisationsvinst (förlust) fastighet		6 067		-6 067
värdesäkring enligt KO 46:11		10 900		-10 900
<i>Utdelning</i>				
Utdelning till andelsägande församling/pastorat			-6 872	
Utdelning till nationell nivå			-6 872	
Utgående balans 2023-12-31	100 663	539 188	821	40 694
Eget kapital 2024-01-01				
Belopp vid årets ingång	100 663	539 188	821	40 694
Omföring av föregående års resultat			40 694	-40 694
intrång		172		-172
Köp/ny väg prästlönefastighet, bokf. värde	317	-317		
Försäljning prästlönefastighet, bokf. värde	-71	71		
Omföring avskrivning byggnad fsg				
Omföring avskrivning byggnad	-367	367		
Årets resultat				66 162
<i>Avsättning till bundet eget kapital:</i>				
omföring av realisationsvinst (förlust) fastighet		254		-254
värdesäkring enligt KO 46:11		7 800		-7 800
<i>Utdelning</i>				
Utdelning till andelsägande församling/pastorat			-10 308	
Utdelning till nationell nivå			-10 308	
Utgående balans 2024-12-31	100 542	547 535	20 898	57 936

Kassaflödesanalys

	tkr	Not	2024	2023
Den löpande verksamheten				
Rörelseresultat			65 724	58 047
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet				
Av- och nedskrivningar			367	365
Ökning/minskning av avsättningar			-1 602	138
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar (vinst -, förlust +)			-51 961	-40 747
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet			-1 448	-375
Erhållen ränta			983	634
Erlagd ränta			0	-7
Betald inkomstskatt avseende näringsverksamhet			-1 158	-418
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet			10 905	17 637
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital				
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar			-892	-359
Ökning/minskning av kortfristiga skulder			2 339	-609
Kassaflöde från den löpande verksamheten			12 352	16 669
Prästlönetillgångar				
<i>Prästlönefastigheter</i>				
Förvärv av prästlönefastigheter			-317	0
Försäljning av prästlönefastigheter			325	6 583
<i>Prästlönefondsmedel</i>				
Förvärv av värdepapper			-165 516	-124 448
Försäljning värdepapper			193 731	117 981
Ökning/minskning övriga medel			-19 592	-3 801
Kassaflöde från prästlönetillgångar			8 631	-3 685
Kassaflöde före utdelning			20 983	12 984
Utdelning till församlingar/pastorat och nationell nivå			-20 616	-13 744
Årets kassaflöde			367	-760
Likvida medel vid årets början			16 829	17 589
Förändring inom likvida medel			367	-760
Likvida medel vid årets slut		19	17 196	16 829

Noter

NOT 1 – Redovisnings- och värderingsprinciper

Grunder för upprättande

Prästlönetillgångars årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen (ÅRL 1995:1554), och Bokföringsnämndens BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Kyrkostyrelsens redovisningsråd för Svenska Kyrkan (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Belopp

Samtliga belopp är angivna i tusentals kronor (tkr) om inte annat anges. Beloppen inom parentes anger tidigare års värden.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning. Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta.

Virkesintäkter redovisas enligt följande:

Leveransvirke:	i den period virket levererats till köparen.
Avverkningsuppdrag och leveransrotköp:	i den period virket inmätts.
Rotposter:	vid kontraktstillfället.

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande:

Arrende- och hyresintäkter:	i den period uthyrningen avser.
Ränteutgifter:	i enlighet med effektiv avkastning.
Erhållen utdelning:	när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker.

Bidrag

Bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Leasing

All leasing, både när prästlönetillgångarna är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing. Det vill säga leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som kostnad/intäkt linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att hyra en tillgång.

Inkomstskatt

Prästlönetillgångarna beskattas sedan inkomståret 2014 som en inskränkt skatteskyldig stiftelse. Endast inkomst av näringsverksamhet och innehav av fastighet beskattas. Kapitalvinster och andra inkomster som inte kommer från näringsverksamhet är alltid skattefria förutsatt att villkoren för inskränkt skattskyldighet är uppfyllda.

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder netto redovisas endast när det finns legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom, i förekommande fall, förändringar i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

Materiella anläggningstillgångar

Materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

I samband med övergången till K3 delades vissa av prästlönetillgångarnas materiella anläggningstillgångar upp i komponenter. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utvärderas eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Realisationsvinster respektive realisationsförluster vid avyttring av prästlönefastighet redovisas på separat rad under rörelsens intäkter. Som avyttring av prästlönefastighet räknas även allframtidsupplåtelse av nyttjanderätt, servitut eller annat intrång där erhållen ersättning avser att täcka en på fastigheten bestående värdenedgång. Övriga realisationsvinster respektive realisationsförluster avseende anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar. Mark skrivs inte av då nyttjandeperioden är obegränsad.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Ekonomibyggnader på jordbruksfastighet	25 år	(4 %)
Bostadsbyggnader på jordbruksfastighet	50 år	(2 %)
Hyreshus	50 år	(2 %)
Komponenter	10–50 år	
Markanläggningar	20 år	(5 %)
Byggnadsinventarier:		
Värmepanna	15 år	(6,67 %)

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras. Nedskrivningen och återföringen redovisas i resultaträkningen.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när prästlönetillgångarna blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och prästlönetillgångarna har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Prästlönefondsmedel – övriga långfristiga värdepappersinnehav

Innehasen innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärdet på balansdagen. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till upplupet anskaffningsvärde.

Prästlönefondsplaceringar

Prästlönefondsmedel utgör en separat förvaltd tillgångsmassa, motsvarande förvaltningens bundna prästlönefondskapital, där insättningar och uttag ur värdepappersportföljen sker i samband med köp och försäljning av prästlönefastigheter. Samtliga tillgångar och eventuella fondlikvidskulder som är relaterade till portföljen redovisas på raden prästlönefondsmedel i balansräkningen. Prästlönefondsmedel förvaltas långsiktigt och redovisas som anläggningstillgång. Förvaltningen av prästlönefondsmedel utgör en kärnverksamhet i förvaltarens uppdrag och redovisas som egen rörelsegren. Avkastningen från prästlönefondsmedlen redovisas på separat rad under verksamhetens intäkter. För de noterade värdepapper som ingår i prästlönefondsmedlen sker en kollektiv värdering. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas realiserade förluster mot realiserade vinster inom portföljen.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningsstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar prästlönetillgångarnas in- och utbetalningar uppdelade på den löpande verksamheten, investeringsverksamheten, finansieringsverksamheten samt förvaltda prästlönetillgångar. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras rörelsemedel bestående av kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Eget kapital och lämnad utdelning

Eget kapital delas in i bundet och fritt eget kapital.

Bundet eget kapital utgörs av Prästlönefastighetskapital och Prästlönefondskapital. Vid försäljning av prästlönefastighet tillförs prästlönefondskapitalet ett belopp motsvarande erhållen köpeskilling. Detta uppnås genom omföringar inom eget kapital, enligt eget kapital i egen räkning. Prästlönefondskapitalet värdesäkras årligen, genom en kapitalisering som tas av avkastningen, för att trygga att kapitalet inte urholkas på grund av inflation. Vid köp av prästlönefastighet förs ett belopp motsvarande köpeskillingen om från prästlönefondskapital till prästlönefastighetskapital.

Fritt eget kapital utgörs av balanserade medel och årets resultat justerat för omföringar till/från bundet eget kapital samt lämnad utdelning.

Utdelning

Av stiftsfullmäktige beslutad utdelning redovisas direkt mot fritt eget kapital.

Eventualförpliktelse

Eventualförpliktelser är en sammanfattande beteckning på sådana garantier, ekonomiska åtaganden och eventuella förpliktelser som inte tas upp i balansräkningen.

Eventualtillgång

En eventualtillgång är en möjlig tillgång till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast bekräftas av att en eller flera osäkra framtida händelser, som inte ligger inom prästlönetillgångarnas kontroll, inträffar eller uteblir.

NOT 2 – Information om oberoende rörelsegrenar	2024	2023
Rörelsens intäkter fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande:		
Skog inklusive jakt och fiske	6 934	11 680
Jord	5 426	10 406
Fond	66 071	47 404
Summa	78 431	69 490
Rörelseresultatet fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande:		
Skog inklusive jakt och fiske	3 305	5 686
Realisationsresultat vid avyttring anl. tillgång	0	0
Summa Skog	3 305	5 686
Jord	1 867	2 272
Realisationsresultat vid avyttring anl. tillgång	253	6 068
Avskrivning	-367	-365
Summa Jord	1 753	7 975
Fond	8 959	9 706
Realisationsresultat vid avyttring anl. tillgång	51 707	34 680
Summa Fond	60 666	44 386
Summa rörelseresultat	65 724	58 047
varav realisationsresultat vid avyttring av anl.tillgång	51 960	40 748
varav avskrivning	-367	-365
NOT 3 – Nettoomsättning prästlönefastigheter	2024	2023
Intäkter skog, inklusive jakt och fiske		
Rotposter	1 571	1 258
Leveransvirke	4 217	9 383
Jakt och fiskeupplåtelser	998	941
Utdelning allmänning	141	91
Övriga intäkter	7	7
Summa skog	6 934	11 680
Intäkter jord		
Jordbruksarrenden – gårdsarrenden	329	317
Jordbruksarrenden – sidoarrenden	942	860
Lägenhets- och anläggningsarrenden	408	393
Tomträtt industri	171	171
Tomträtt bostad	830	633
Bostadsarrenden	189	175
Hysesintäkter Havssvalget	1 411	1 346
Uthyrning av lokaler	364	326
Övriga sidointäkter	98	6
Bidrag för skanning av plats för solel	50	0
Bidrag från Jordbruksverket (miljöinvestering i landsbygdsprogrammet)	208	0
Summa jord	5 000	4 227
Nettoomsättning prästlönefastigheter	11 934	15 907
NOT 4 – Operationella leasingavtal	2024	2023
Framtida minimileaseavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	5 589	5 288
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	8 421	8 199
Förfaller till betalning senare än fem år	12 673	11 636
Under perioden erhållna leasingavgifter	5 998	5 168
De huvudsakliga leasingavgifterna avser jordbruksarrenden och bostadshyra		
NOT 5 – Intäkter prästlönefond	2024	2023
Utdelningar	9 536	7 533
Realisationsresultat vid försäljningar	51 707	34 680
Räntor	4 828	5 191
Summa prästlönefond	66 071	47 404

NOT 6 – Inhyrd personal

Personal från stiftet har varit engagerade i verksamheten med en arbetsinsats motsvarande 2 (2) heltidstjänster. I kostnaden ingår förutom grundlön, semesterlön, pensionskostnader, schablonberäkning; företagshälsövård, utbildning, arbetsplats och kontorsmaterial.

NOT 7 – Arvode och kostnadsersättningar till revisorer

2024

2023

Kvalificerade revisorer

Grant Thornton Sweden AB

Revisionsuppdrag

-136

-137

Andra uppdrag

0

0

Summa**-136****-137**

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på prästlönetillgångarnas revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter. Allt annat är andra uppdrag.

NOT 8 – Resultat från finansiella investeringar

2024

2023

Övriga räntor och liknande poster

Ränteintäkter på kyrkkontot

986

634

Räntekostnader

-1

-7

Summa**985****627****NOT 9 – Skatt på näringsverksamhet**

2024

2023

Årets skatt

Aktuell skatt

-547

-959

Skatt p.g.a. ändrad taxering

0

0

Skatt på årets resultat**-547****-959**

Redovisat resultat, i skattepliktig verksamhet, före skatt

5 617

8 166

Skatt beräknad enligt gällande skattesats 20,6 procent

1 157

1 682

Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader

1

1

Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter

-612

-724

Redovisad skattekostnad**547****959****NOT 10 – Prästlönefastigheter**

2024

2023

Byggnader och mark

Ingående anskaffningsvärde

106 103

106 618

Inköp

317

0

Försäljningar och utrangeringar

-72

-515

Omklassificeringar

0

0

Utgående ackumulerade anskaffningsvärden**106 348****106 103**

Ingående avskrivningar

-5 452

-5 355

Försäljningar och utrangeringar

0

260

Årets avskrivningar

-360

-358

Omklassificeringar

0

0

Utgående ackumulerade avskrivningar**-5 812****-5 452****Utgående redovisat värde****100 536****100 650**

Taxeringsvärden

Byggnader

25 891

21 964

Mark

431 682

412 427

Summa**457 573****434 391**

Prästlönetillgångarna omfattas från och med år 2000 av bokföringsskyldighet. I den öppningsbalansräkning som upprättades 2000-01-01 värderades fastighetsbeståndet, med stöd av BFN U 95:3, till ett försiktigt beräknat marknadsvärde vilket ansågs motsvara då aktuella taxeringsvärden.

Prästlönetillgångarnas rättsliga status, förvaltning och bokföringsskyldighet regleras i lag. Prästlönefastigheterna bedöms utifrån den särskilda lagregleringen inte utgöra förvaltningsfastigheter i enlighet med allmänt råd i K3.

NOT 11 – Inventarier, verktyg och installationer	2024	2023
Byggnadsinventarier		
Ingående anskaffningsvärde	96	96
Inköp	0	0
Försäljningar och uttrangeringar	0	0
Omklassificeringar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	96	96
Ingående avskrivningar	-83	-77
Försäljningar och uttrangeringar	0	0
Årets avskrivningar	-7	-6
Omklassificeringar	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-90	-83
Utgående redovisat värde	6	13

NOT 12 – Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	2024	2023
Ingående balans	375	240
Utgifter under året	1 073	135
Under året färdigställda tillgångar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 448	375
Utgifter avser förberedande exploatering		

NOT 13 – Prästlönefondsmedel	ANSKAFFNINGSVÄRDE		BOKFÖRT VÄRDE		MARKNADSVÄRDE	
	2024	2023	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Noterade aktier och aktiefonder	346 757	327 140	346 757	327 140	500 938	461 874
Noterade värdepappersinnehav	187 504	193 774	187 504	193 774	189 401	183 991
Övriga värdepappersinnehav	0	0	0	0	0	0
Övriga placeringar	13 274	18 274	13 274	18 274	11 668	16 722
Summa prästlönefondsplaceringar	547 535	539 188	547 535	539 188	702 007	662 587
Förändring prästlönefondsmedel			2024	2023		
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden			539 188	521 548		
Investeringar under året			165 516	124 132		
Försäljningar/avyttringar			-142 024	-83 301		
Förändring likvida medel förvaltare			-15 145	-23 191		
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden			547 535	539 188		

NOT 13 – Värdepappersinnehav	ANSKAFFNINGSVÄRDE		BOKFÖRT VÄRDE		MARKNADSVÄRDE	
	2024	2023	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Långfristiga värdepappersinnehav						
Onoterade värdepappersinnehav *	3 030	3 030	0	0	0	0

*** Onoterade värdepappersinnehav**

Prästlönetillgångar köpte aktier 2007 i det onoterade aktiebolaget Nordic Microcap Investment AB till ett värde av 3 030 tkr. Innehavet skrevs ned till 0 kr år 2011.

Not 14 – Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2024	2023
Försäkringspremier	259	247
Upplupna ränteintäkter	157	0
Övriga poster	44	5
Summa	460	252

Not 15 – Kortfristiga placeringar	2024	2023
Konto för kortfristigt sparande på Swedbank för prästlönefondsmedel		
Penningmarknadskonto Swedbank	48 609	23 640
Kortfristiga placeringar för justering mot bundet kapital	13 789	3 645
	62 398	27 285

NOT 16 – Kassa och bank		
Behållningen på kassa och bank 17 196 tkr (16 829 tkr) finns på det s.k. kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå. De regelverk som styr kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.		

Not 17 – Avsättningar	2024	2023
Avsättning vid årets början	2 550	2 412
Avsättning / återföring för skogsvård	-1 603	138
Avsättning vid årets slut	947	2 550

Not 18 – Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2024	2023
Förutbetalda hyresinkomster	76	0
Förutbetalda arrenden	1 205	879
Upplupna revisionsarvoden	45	77
Upplupna förvaltararvoden	2 265	378
Övrigt	117	53
Summa	3 708	1 387

NOT 19 – Likvida medel	2024	2023
Specifikation av likvida medel vid årets slut		
Bank	17 196	16 829
	17 196	16 829

NOT 20 – Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut
--

Botkyrka kommun antog detaljplanen för bostadsbebyggelse i Prästviken (Eriksberg 2:27) 2022. Beslutet överklagades och i januari 2023 upphävde mark- och miljödomstolen beslutet. Domen överklagades till Mark- och miljööverdomstolen. I januari 2025 kom Mark- och miljööverdomstolens dom som avslog överklagandena och konstaterade att detaljplanen inte uppfyller kraven på utredning.

Stiftsstyrelsen

Stiftsstyrelsen har vid dagens sammanträde den 8 april 2025 beslutat överlämna årsredovisningen till stiftsfullmäktige samt föreslå stiftsfullmäktige fastställa årsredovisningen för 2024.

Stockholm, enligt datum för elektronisk signering

Andreas Holmberg
Ordförande

Daniel Larson
1:e vice ordförande

Ulla Birgersdotter
2:e vice ordförande

Victor Backström

Britt Björneke

Anna Forsell

Suzanne Fredborg

Charlotte Haggren

Staffan Lundstedt

Mikael Peterson

Irène Pierazzi

Erik Ringheim

Hans Ulfvebrand

Vår revisionsberättelse har avgivits den 25 april april 2025

Stockholm, enligt datum för elektronisk signering

Göran Dahlstrand
Förtroendevald revisor

Lars-Olof Landin
Förtroendevald revisor

Klas Björnsson
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till Stiftsfullmäktige i Stockholms stift, avseende i Prästlönetillgångar i Stockholms stift

Org.nr. 802408 - 9818

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Prästlönetillgångar i Stockholms stift för år 2024.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Prästlönetillgångar i Stockholms stifts finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att Stiftsfullmäktige i Stockholms stift fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Prästlönetillgångar i Stockholms stift.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Stiftsstyrelsens ansvar

Det är stiftsstyrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Stiftsstyrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar stiftsstyrelsen för bedömningen av stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om stiftsstyrelsen avser att upplösa stiftet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som

helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i stiftsstyrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att stiftsstyrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att stiftet inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera stiftsstyrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt kyrkoordningen

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av stiftsstyrelsens förvaltning för Prästlönetillgångar i Stockholms stift för år 2024.

Vi tillstyrker att Stiftsfullmäktige i Stockholms stift beviljar stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Stiftsstyrelsens ansvar

Stiftsstyrelsen ansvarar för prästlönetillgångarnas organisation och förvaltningen av prästlönetillgångarnas angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma stiftets ekonomiska situation och att tillse att prästlönetillgångarnas organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och stiftets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av stiftsstyrelsen i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot prästlönetillgångarna.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot prästlönetillgångarna.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för prästlönetillgångarnas situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm, dag som framgår av vår digitala underskrift

Göran Dahlstrand
Förtroendevald revisor

Lars-Olof Landin
Förtroendevald revisor

Klas Björnsson
Auktoriserad revisor

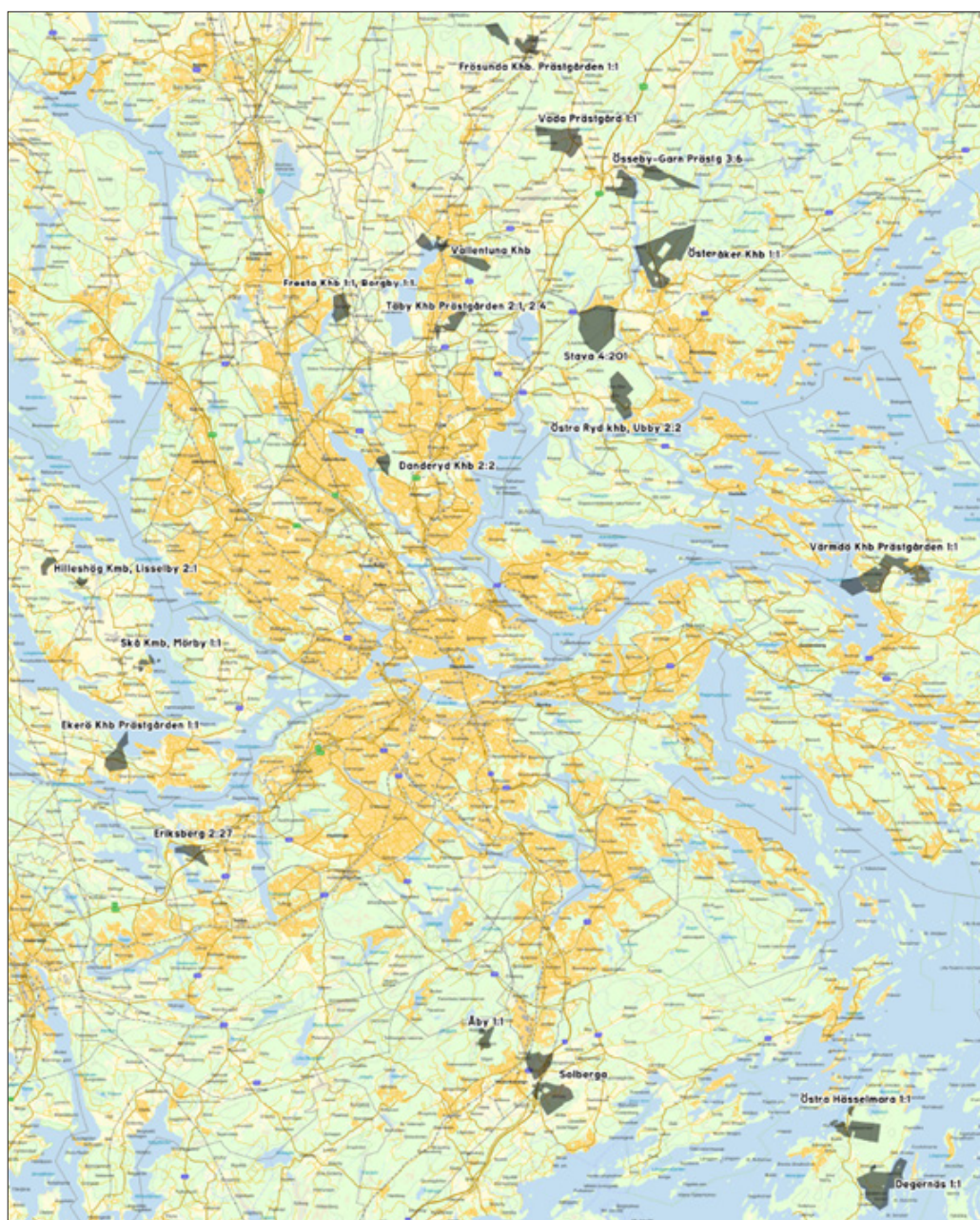
Fastighetsförteckning

Fastighetsförteckning

FASTIGHET	KOMMUN	FÖRSAMLING	AREAL HA
1 ERIKSBERG 2:27	BOTKYRKA	BOTKYRKA	67,3
2 DANDERYD 2:2	DANDERYD	DANDERYD	42,0
3 EKERÖ PRÄSTGÅRD 1:1	EKERÖ	EKERÖ	106,1
4 FÄRENTUNA PRÄSTGÅRD 1:16	EKERÖ	FÄRINGSÖ	14,0
5 FÄRENTUNA PRÄSTGÅRD 1:33	EKERÖ	FÄRINGSÖ	1,0
6 LISSELBY 2:1	EKERÖ	FÄRINGSÖ	48,2
7 MÖRBY 2:1	EKERÖ	FÄRINGSÖ	19,0
8 RINGTORP 1:1	ESKILSTUNA	NÄSHULTA	11,7
9 TORP 3:1	ESKILSTUNA	NÄSHULTA	3 02,2
10 DEGERNÄS 1:1	HANINGE	DALARÖ-ORNÖ-UTÖ	2 18,9
11 ÖSTRA HÄSSELMARA 1:1	HANINGE	DALARÖ-ORNÖ-UTÖ	1 84,0
12 SOLBERGA 1:1	HANINGE	ÖSTERHANINGE	133,8
13 ÅBY 1:1	HANINGE	VÄSTERHANINGE-MUSKÖ	2 52,5
14 LÅNGKÄRR 1:6	KATRINEHOLM	JULITA	895,0
15 KAPELLANEN *:7	SOLNA	SOLNA	0,0
16 KAPELLANEN *:8	SOLNA	SOLNA	0,0
17 KAPELLANEN *:9	SOLNA	SOLNA	0,0
18 KYRKVÅRDEN *:10	SOLNA	SOLNA	0,0
19 KYRKVÅRDEN *:11	SOLNA	SOLNA	0,0
20 KYRKVÅRDEN *:4	SOLNA	SOLNA	0,0
21 KYRKVÅRDEN *:5	SOLNA	SOLNA	0,0
22 KYRKVÅRDEN *:8	SOLNA	SOLNA	0,0
23 KYRKVÅRDEN *:9	SOLNA	SOLNA	0,0
24 MJÖLNER *:2	SOLNA	SOLNA	0,0
25 VAPENHUSET *:5	SOLNA	SOLNA	0,0
26 HAVSSVALGET :13	STOCKHOLM	HEDVIG ELEONORA	0,0
27 PRÄSTGÅRDEN 2:1	TÄBY	TÄBY	64,4
28 PRÄSTGÅRDEN 2:4	TÄBY	TÄBY	4,5
29 BORGBY 1:1	UPPLANDS VÄSBY	FRESTA	83,3
30 FRESTA 1:1	UPPLANDS VÄSBY	FRESTA	5,7
31 FRÖSUNDA PRÄSTGÅRD 1:1	VALLENTUNA	VALLENTUNA	1 37,0
32 VADA PRÄSTGÅRD 1:1 och 1:4	VALLENTUNA	ÖSSEBY	2 37,5
33 VALLENTUNA PRÄSTGÅRD 1:1	VALLENTUNA	VALLENTUNA	113,0
34 ÖSSEBY-GARNS PRÄSTGÅRD 3:6	VALLENTUNA	ÖSSEBY	2 17,0
35 PRÄSTGÅRDEN 1:1 VÄRMDÖ	VÄRMDÖ	VÄRMDÖ	2 33,0
36 PRÄSTGÅRDEN 1:68	VÄRMDÖ	VÄRMDÖ	0,6
37 ÄNGSVIK 1:1	VÄRMDÖ	VÄRMDÖ	9,1
38 ÄNGSVIK 1:117	VÄRMDÖ	VÄRMDÖ	0,4
39 PRÄSTGÅRDEN 1:1 ÖSTERÅKER-ÖSTRA RYD	ÖSTERÅKER	ÖSTERÅKER-ÖSTRA RYD	404,0
40 STAVA 4:201	ÖSTERÅKER	ÖSTERÅKER-ÖSTRA RYD	3 85,0
41 UBBY 2:1	ÖSTERÅKER	ÖSTERÅKER-ÖSTRA RYD	1 91,4

*Fastigheten är upplåten med tomträtt

TOTALT 4 381,6

KATRINEHOLMS KOMMUN

Stockholms stift

Box 16306, 103 25 Stockholm

Tel: 08-508 940 00

E-post: sthlm.stift@svenskakyrkan.se

www.svenskakyrkan.se/stockholmsstift